

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu	Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	CZ.02.2.69/0.0./0.0/16_015/0002400

Prezentace předmětu:
Mezinárodní cestovní ruch

Vyučující:
Ing. Patrik Kajzar, Ph.D.

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

6. Mezinárodní organizace v cestovním ruchu_I

Tato přednáška byla vytvořena pro projekt „Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě“

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Ing. Patrik Kajzar, Ph.D.

Předmět:

Mezinárodní cestovní ruch

Vymezení a klasifikace mezinárodních organizací

- ❑ Organizace zabývající se cestovním ruchem působí na **mezinárodní i na národní úrovni**.
 - ❑ Mezinárodní organizace plní významné úkoly v rozvoji mezinárodní spolupráce a jejich význam neustále narůstá. Podle míry jejich vlivu rozlišujeme mezinárodní organizace **mezistátní a mimovládní (nevládní)**.
 - ❑ Mezivládní (mezistátní) mezinárodní organizace jsou **subjekty mezinárodní práva**.
 - ❑ Členy mezistátních organizací jsou vlády nebo státy.
 - ❑ **Mezinárodní mezistátní organizace** chápeme jako sdružení států, které vzniklo v důsledku mnohostranné mezinárodní smlouvy k zajištění společných cílů.
 - ❑ Každý stát si přitom ve sdružení zachovává svou suverenitu. Mezinárodní mezistátní organizace má relativně stálý okruh členů a relativně stálé orgány zakotveny ve stanovách.
-

Vymezení a klasifikace mezinárodních organizací

- ❑ Práva takové organizace nemůže měnit žádná jiná mezinárodní organizace, ale jen sdružení samé, pokud to umožňují stanovy.
 - ❑ Pokud práva mezinárodní organizace může měnit jiná organizace, pokládá se tato organizace za mezinárodní mezistátní agenturu. Ta má vlastní stanovy, vlastní orgány a finanční zdroje.
 - ❑ **Mezinárodní nevládní organizace** je organizované sdružení, které nemusí mít právní subjektivitu a vzniklo v důsledku aktu s charakterem soukromé dohody. Jeho členy jsou fyzické osoby, právnické osoby, svazy fyzických nebo právnických osob, resp. dvě nebo tři složky alespoň ze tří států. Má vlastní stálé orgány a činnost organizace musí mít mezinárodní charakter.
-

Vymezení a klasifikace mezinárodních organizací

- ❑ Mezinárodní organizace jejichž činnost má dopad na mezinárodní turismus, lze rozdělit podle různých hledisek do následujících skupin.
 - ❑ **Rozdělení mezinárodních organizací podle zaměření a vazby jejich agendy na sektor turismu:**
 - ✓ **Mezinárodní organizace, jejichž hlavní a jednou náplní je agenta turismu (např. UNWTO, WTTC, PATA apod.)**
 - ✓ **Mezinárodní organizace, jejichž agenda je širší a turismus v ní představuje jednu z několika či mnoha dalších součástí.** Může se jednat i o organizace, kde agenda turismu není jmenovitě zastoupena, ale jejichž činnost se turismu více či méně dotýká (např. ILO, IATA, FAO).
 - ✓ **Mezinárodní organizace, jejich vazba na turismu je velice volná, přestože i zde můžeme vykazovat činnost dané organizace zprostředkované efekty do oblasti**
-

Vymezení a klasifikace mezinárodních organizací

- ✓ Turismu (např. MMF, UNICEF).
 - ❑ **Rozdělení mezinárodních organizací podle charakteru a členské základny**
 - ✓ **Mezinárodní organizace mezivládní**, jejichž členskou základnu tvoří národní státy/teritoria (např. UNWTO, WTO, ILO).
 - ✓ Mezinárodní organizace mimovládní, jejich členská základna je tvořena firmami, profesními svazy, institucemi, fyzickými osobami a dalšími (např. WTTC, AIEST, ECTAA).
 - ❑ Dále je možno členit mezinárodní organizace podle dalších charakteristik, jako jsou např. regionální a celosvětová působnost, míra specializace mezinárodní organizace či charakter členské základny. **Charakter členské základny je podstatný pro celkové zaměření a cíle organizace.**
-

Vymezení a klasifikace mezinárodních organizací

- ❑ Většina mezinárodních mezivládních organizací, zejména v systému OSN, se soustřeďuje na řešení globálních problémů světové ekonomiky (např. FAO se snaží řešit problém zásobování potravinami a zemědělské činnosti, ILO problematiku spojenou s nerovnými a nedůstojnými podmínkami zaměstnanosti) a velice často je do agendy organizací začleněn turismus.
 - ❑ Zcela zvláštní roli v mezinárodních vztazích hrají **integrační uskupení**, jakou jsou EU, ASEAN, APEC, SAARC a další. Nejedná se o mezinárodní organizace v pravém slova smyslu, ale o zcela zvláštní celky zajištěné institucemi s právní subjektivitou.
-

- ❑ **Nejvýznamnějšími mezivládními organizace, které mají význam pro sektor turismu, jsou organizace, které vznikly jako subjekty s právní subjektivitou, zejména v systému OSN, ale i mimo něj. Z hlediska klasifikace podle zaměření na turismus je lze rozdělit následovně:**
 - ✓ **Mezinárodní mezivládní organizace s agendou turismu jako hlavní a jedinou náplní:**
 - ❖ **UNWTO (UN World Tourism Organisation)**
 - ❖ **ETC (European Travel Commission).**
-

- ✓ **Mezinárodní mezivládní organizace řešící kromě agendy turismu i další sektory, s prokazatelnými dopady do sektoru turismu, k nimž náležejí zejména:**
 - ❖ **OECD** (Organisation for Economic Co-operation and Development),
 - ❖ **OSN** (UN. United Nations) jako zastřešující a univerzální organizace,
 - ❖ **ILO** (International Labour Organisation),
 - ❖ **UNESCO** (UN Educational, Scientific and Cultural Organization),
 - ❖ **FAO** (UN Food and Agriculture Organisation),
 - ❖ **UNCTAD** (UN Conference on Trade and Development),
 - ❖ **UNEP** (UN Environmental programme),
 - ❖ **Světová banka** (WB, World Bank Group) a **mezinárodní měnový fond**,
 - ❖ **WTO** (World Trade Organisation).
-

UNWTO (Světová organizace turismus)

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KÁRVINĚ

- ❑ Ve své činnosti navázala na Mezinárodní svaz oficiálních organizací cestovního ruchu (IUOTO, International Union of Official Travel Organizations), a to 1. října 1974, kdy se stala mezinárodní mezistátní organizací a v platnost vstoupily její nové stanovy.
 - ❑ Sídlem UNWTO je Madrid.
 - ❑ UNWTO je nejdůležitější a největší světovou organizací cestovního ruchu.
 - ❑ **Jejím hlavním cílem** je všestranná podpora rozvoje mezinárodního cestovního ruchu nejen pro jeho ekonomický efekt, ale i jako prostředku vzájemného poznávání národů, jejich způsobu života a kultury, v zájmu lepšího pochopení a dorozumění, a tím upevňování světového míru.
-

UNWTO (Světová organizace turismus)

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ UNWTO je ústředním představitelem zájmů mezinárodního cestovního ruchu na úrovni vlád a orgánů cestovního ruchu ve světovém měřítku.
 - ❑ Aby mohla plnit tento úkol, byl jí přiznán statut OSN, tj. možnost spolupráce s orgány OSN v otázkách cestovního ruchu a účast na zasedání jejích orgánů.
 - ❑ Partnerem UNWTO v OSN je Hospodářská a sociální rada (ECOSOC, Economic and Social Council).
 - ❑ **Svou činnost zaměřuje na:**
 - ✓ výzkum a statistiku cestovního ruchu, orientuje se na výzkum trhu cestovního ruchu, prostorové plánování, výzkum zaměstnanosti v cestovním ruchu, zjednodušení cestovních formalit apod.,
 - ✓ organizování seminářů a konferencí ve spolupráci s dalšími specializovanými organizacemi cestovního ruchu,
-

UNWTO (Světová organizace turismus)

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ✓ výchovu řídících pracovníků cestovního ruchu, a to i ve spolupráci s jinými organizacemi cestovního ruchu,
 - ✓ vydavatelskou činnost, v rámci které vydává periodické publikace Travel Research Journal, World Tourism Statistics, dvouměsíčník World Tourism, závěrečné zprávy z výzkumu konkrétních otázek cestovního ruchu,
 - ✓ UNWTO se prostřednictvím Globálního etického kodexu cestovního ruchu snaží podporovat subjekty v oblasti cestovního ruchu a posiluje tak ekonomické, sociální a kulturní přínosy cestovního ruchu pro společnost s minimálními negativními dopady na životní prostředí.
-

UNWTO (Světová organizace turismus)

- Realizuje řadu projektů zejména se zaměřením na:
 - ✓ **Podporu udržitelného turismu – v rovině vzdělávací a vysvětlovací**
 - Globální kodex etiky turismu (základní souhrn morálních norem)
 - Dokumenty oficiálního charakteru např. Djebrská a Davovská deklarace o klimatických změnách
 - Projekt úspory energie v hotelích
 - Projekt STEP – zaměřený na chudobu
 - Kampaň na ochranu a proti zneužívání dětí v turismu CET
 - Konference, publikace a průzkumy zaměřené na udržitelný turismus
 - ✓ **Tvorba produktů**
 - Hedvábná stezka a The Slave Route – na projektech spolupracuje s UNESCO.
-

- ✓ **Vzdělávací a osvětová činnost**
 - Pořádání Světového dne turismu – 27.9 – přehlídky, koncerty, výstavy semináře atd.
 - Vzdělávání v oblastech lidských zdrojů, kvality v turismu, využívání informačních a komunikačních technologií v turismu atd.
 - Vzdělávací projekty v marketingovém řízení destinace
 - Vzdělávací projekty v oblasti kvality a obchodu
 - Konference pro určité oblasti
-

❑ **Publikační činnost**

- ✓ Téma publikací je velice široké. UNWTO píše zejména o ekonomických záležitostech, zaměstnanost, vzdělanost, míra cestovního ruchu, atraktivnost destinací, ale také i o sociální sféře. Snaží se podávat reportáže z různých oblastí světa. Podává zprávy o změnách, které provedla v ušlých letech.
 - ✓ Základními publikacemi jsou statistické přehledy dat o mezinárodním turismu, jako je Kompendium a Ročenka mezinárodního turismu.
 - ✓ Další publikací je UNWTO World Tourism Barometer
-

UNWTO (Světová organizace turismus)

- ❑ Členové UNWTO jsou řádní, tedy plnoprávné státy a jejich vrcholné orgány cestovního ruchu, přidružení, tedy teritoria bez úplné suverenity v mezinárodních vztazích, mezinárodní organizace cestovního ruchu a afilovaní, tedy mezinárodní organizace se specifickými vztahy k cestovnímu ruchu.
 - ❑ V současnosti má organizace 156 řádných členů, 6 přidružených a 400 afilovaných.
 - ❑ Česká republika jako nástupnický stát Československé federativní republiky je řádným členem UNWTO od jejího vzniku
-

WTTC (Světová rada cestování a turismu)

- ❑ Světová rada cestovního ruchu (WTTC, World Travel and Tourism Council) je mezinárodní nevládní organizace sdružující vedoucí osobnosti průmyslu cestovního ruchu, tedy letecké, lodní a železniční společnosti, hotelové sítě, půjčovny aut a další subjekty podnikající v cestovním ruchu.
 - ❑ Vznikla v roce 1990 a má sídlo v Londýně. Jejím základním cílem je přesvědčit vlády jednotlivých států o ekonomickém významu cestovního ruchu působením na politické představitele, aby cestovní ruch respektovaly při tvorbě zákonů.
 - ❑ **Předmětem činnosti je:**
 - ✓ koordinace součinnosti dopravních a hotelových společností a to také v souvislosti s ochranou životního prostředí,
 - ✓ zlepšení dopravní infrastruktury zejména v Evropské unii,
 - ✓ zlepšení bezpečnostních systémů v letecké dopravě,
-

WTTC (Světová rada cestování a turismu)

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ✓ odstraňování překážek rozvoje cestovního ruchu mezi státy,
 - ✓ liberalizace předpisů o cestování a celním vyřizování.
 - ❑ Publikuje materiály a statistiky, které zpřístupňuje ministrům financí, obchodu, dopravy a cestovního ruchu, jakož i představitelům masmédií a mezinárodních organizací.
 - ❑ **Posláním WTTC je:**
 - ✓ Zvýšení povědomí o plném dopadu turismu na ekonomiku (růst a zaměstnanost), působení na vlády zemí k využití potenciálu turismu.
 - ✓ Soulad rozvoje turismu a jeho vlivu na sociální, kulturní a životní prostředí.
 - ✓ Dlouhodobé sledování růst a prosperity.
-

WTTC (Světová rada cestování a turismu)

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Projekty WTTC:**
 - Podpora udržitelného turismu**
 - ✓ Zapojení do programu Agenda 21
 - ✓ Dokument Corporate Social Leadership , který se snaží vysvětlit přednosti přístupu firem založeného na sociální zodpovědnosti
 - ✓ Udílení ceny Tourism for Tomorrow Awards ve čtyřech kategoriích – destinace, zachování dědictví, nejlepší investor, globální ocenění
 - ✓ Založení projektu udržitelného turismu The Green Globe (dnes funguje jako samostatná organizace)
 - Ekonomický výzkum**
 - ✓ Dokument Blueprint for new Tourism – dokument pro nový turismus, jehož cílem je zlepšení ekonomických a sociálních podmínek, soudržná politika turismu, apod.
-

WTTC (Světová rada cestování a turismu)

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ✓ Ekonomické analýzy
 - ✓ Metodika pro určení dopadů krizových vlivů na turismus
 - ✓ Metodika a kalkulace Monitoringu konkurenceschopnosti destinací turismu
 - ✓ Specializované studie převážně ekonomického charakteru např. vliv SARS na turismus
 - ❑ **Tourism for Tommorrow**
 - ✓ Turismus je odvětví, které roste rychleji než jakékoli jiné. Tvoří 9,5 procent světového HDP, během deseti let se očekává růst o 4 procenta ročně, proto vznikl projekt „Cestovní ruch pro zítřek“, který se zaměřuje na problém spojené s tímto růstem. Tímto se snaží WTTC přijít na řešení zejména ekologických a sociálních problémů a najít rovnováhu mezi lidmi a planetou. S tímto projektem souvisí i udělování ceny Tourism for Tommorrow Awards.
-

WTTC (Světová rada cestování a turismu)

❑ Summit WTTC

- ✓ Každý rok organizuje WTTC globální summit, obvykle se koná v dubnu. V roce 2014 se setkání pořádalo v Číně, v roce 2015 v Madridu, v roce 2016 v Dallasu v USA, 2017 v Bangkoku v Thajsku a v roce 2018 v Buenos Aires v Argentině.
 - ✓ Kdy se sjedou důležité osobnosti z celého světa. Účast na summitu je zdarma, rozesílají se pozvánky pro ty, kteří drží většinu vedoucích pozic v cestovním ruchu ve veřejném i soukromém sektoru.
 - ❑ Ve vztahu k rozvojovému světu se WTTC a řada jejich členů zapojila na podzim roku 2009 do projektu **MASSIVEGOOD**.
 - ❑ Projekt stojí na mikropříspěvcích (řádově několik málo USA) účtovaných např. k ceně letenky či ceně zájezdu, kterou jsou využity na řešení zdravotní problémů rozvojového světa (HIV) apod.
-

OECD (Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj)

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ sídlí v Paříži.
 - ❑ Byla založena jako Organizace pro evropskou hospodářskou spolupráci (OEEC, Organisation for European Economic Cooperation) v roce 1948 za účelem financování Marshallova plánu.
 - ❑ V roce 1960 se k OEEC přidala Kanada a Spojené státy americké. Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) oficiálně vznikla v roce 1961 a měla 18 členů.
 - ❑ V současnosti má 34 členů, včetně České republiky a Slovenska. Organizace vytváří platformu k diskuzím o problémech a analýze podpory politiky jednotlivých států. Její hlavním cílem je koordinace politik členských států za účelem dlouhodobého ekonomického rozvoje.
-

OECD (Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj)

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Cíle OECD:**
 - ✓ rozvoj ekonomik členských zemí,
 - ✓ dosažení dlouhodobě udržitelného ekonomického růstu,
 - ✓ koordinace ekonomické a sociálně-politické spolupráce členských zemí,
 - ✓ zvyšování zaměstnanosti a životní úrovně v jednotlivých členských státech za současného zachování finanční rovnováhy,
 - ✓ posláním OECD je rovněž rozšiřování světového obchodu na mnohostranném a nediskriminačním základě v souladu s přijatými mezinárodními závazky, prosazuje tak liberalizaci mezinárodního obchodu,
 - ✓ zprostředkovávání nových investic.
 - OECD si mj. vzalo také za cíl koordinovat mezinárodní boj s korupcí a pro tyto účely byla vytvořena Úmluva o boji s podplácením veřejných činitelů v mezinárodních podnikatelských transakcích, která vešla v platnost dne 21.3.2000.
-

OECD (Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj)

- ❑ K realizaci svých úkolů OECD využívá řadu nástrojů např. doporučení, směrnice, kodexy, deklarace, úmluvy, jež mají převážně doporučující charakter.
 - ❑ Činnost Výboru pro cestovní ruch se zaměřuje především na výměnu zkušeností při tvorbě národních politik, koncepcí a strategických dokumentů v oblasti cestovního ruchu; přispívá k analyzování makroekonomických efektů prostřednictvím podpory vývoje Satelitního účtu cestovního ruchu a významně se podílí na uznání celého odvětví cestovního ruchu jako silného hospodářského sektoru v mezinárodním měřítku.
 - ❑ Rovněž iniciuje nebo se podílí na zpracování celé řady projektů, které svým charakterem souvisí s cestovním ruchem nebo statistikou cestovního ruchu.
-

Organizace a programy v systému OSN

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ **OSN** (někdy zkráceně nazývána Spojené národy) je mezinárodní organizace, která vznikla po druhé světové válce jako záruka míru, bezpečnosti a rozvoje ve světě.
 - ❑ Organizace je následovnicí Společností národů založené po první světové válce na základě mírové konference ve Versailles. Už u jejího zrodu stálo tehdejší Československo jako spojenec vítězných států tzv. Dohody.
 - ❑ Organizace spojených národů zahájila činnost 24. října 1945 po přijetí Charty OSN navržené na konferenci v San Francisku o půl roku dříve. Mezi signatáři bylo i Československo. První Valné shromáždění 51 členských států se konalo v lednu 1946 v Londýně.
-

Organizace a programy v systému OSN

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KÁRVINĚ

- ❑ Základní přínos OSN pro mezinárodní turismu lze spatřovat **zejména ve splnění jedné ze základních podmínek vzniku mezinárodního turismu vůbec, a to v udržení mírových podmínek, stabilní bezpečnostní situace, bezkonfliktních vztahů mezi státy potřebných k realizaci mezinárodního turismu.**
 - ❑ Dalšími významnými přínosy jsou aktivity organizací, programů a jiných organizačních součástí OSN .
 - ❑ V systému OSN existuje několik typů složek, které mají význam pro turismus:
 - ✓ Programy a fondy: Konference OSN o obchodu a rozvoji (UNCTAD), resp. mezinárodní obchodní centrum ITC (UNCTAD(WTO)., Program OSN pro životní prostředí (UNEP), rozvojový program OSN (UNDP).
 - ✓ Specializované agentury: UNWTO, WTO, ILO, Organizace pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO), Mezinárodní měnový fond, Skupina světové banky.
-

Organizace a programy v systému OSN

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ **Rok 2017 byl rozhodnutím Valného shromáždění vyhlášen Mezinárodním rokem udržitelného cestovního ruchu.**
 - ❑ Cílem je zvýšit povědomí všech skupin společnosti o jeho významu pro rozvoj, podnítit spolupráci všech zainteresovaných stran a docílit pozitivních změn na úrovni politik, obchodních praktik i spotřebitelského chování.
 - ❑ **Mezinárodní rok udržitelného cestovního ruchu pro rozvoj bude podporovat:**
 - ✓ Inkluzivní a udržitelný ekonomický růst
 - ✓ Sociální začleňování, zaměstnanost a snižování chudoby
 - ✓ Efektivitu zdrojů, ochranu životního prostředí a řešení změny klimatu
 - ✓ Kulturní hodnoty, rozmanitost a dědictví
 - ✓ Vzájemné porozumění, mír a bezpečnost.
-

Organizace a programy v systému OSN

- ❑ **WTO (Světová obchodní organizace)**
 - ❑ Podepsáním Dohody o zřízení Světové obchodní organizace (WTO) v Marrákeši dne 15. dubna 1994 bylo završeno mnohaleté úsilí o doplnění a přeměnu Všeobecné dohody o clech a obchodu (GATT) v mezinárodní organizaci.
 - ❑ Zároveň byly přijaty výsledky tzv. Uruguayského kola mnohostranných obchodních jednání (19 dohod, 24 rozhodnutí, 8 ujednání a 3 deklarace), tvořící náplň činnosti WTO.
 - ❑ Svou činnost WTO oficiálně zahájila 1. ledna 1995. Česká republika se stala jedním z původních členů WTO. V současné době má WTO 164 členů a dalších 19 zemí je v různé fázi jednání o svém přístupu k ní. WTO je mezivládní organizace, členy nemusí být vždy státy, ale jednotná celní území (tedy celní unie nebo přímo celní území).
-

❑ Základní cíle a funkce WTO

- ✓ zvýšení životní úrovně, dosažení plné zaměstnanosti a vyšší a stále rostoucí úroveň reálného důchodu a efektivní poptávky a na zvýšení výroby a obchodu se zbožím a se službami, což umožní optimální využití světových zdrojů v souladu s cílem trvalého rozvoje;
 - ✓ prostředkem k dosažení je sjednání mnohostranně závazných pravidel mezinárodní obchodu, jeho liberalizace (odstraňování překážek), zajištění transparentnosti a stability obchodu mezi členy WTO. Organizace je místem pro obchodní vyjednávání mezi členy, řešení sporů vyplývajících z obchodu a konfliktních zájmů v rámci organizace.
-

Organizace a programy v systému OSN

- ❑ **Činnosti WTO jsou následující:**
 - ✓ administruje obchodní dohody;
 - ✓ představuje fórum pro obchodní vyjednávání;
 - ✓ řeší obchodní spory;
 - ✓ sestavuje a prezentuje přehledy obchodní politiky členských států;
 - ✓ pomáhá rozvojovým zemím v otázkách obchodní politiky za pomoci technické asistence a školicích programů;
 - ✓ spolupracuje s dalšími mezinárodními organizacemi
-

Organizace a programy v systému OSN

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ **ILO** (Mezinárodní organizace práce, International Labour Organization) byla založena v r. 1919, od r. 1946 je specializovanou agencí systému OSN.
 - ❑ Sídlí v Ženevě.
 - ❑ ILO je tripartitní organizace, jejímž cílem je zlepšování pracovních a životních podmínek přijímáním mezinárodních pracovních úmluv a doporučení stanovujících minimální standardy v oblastech jako jsou mzdy, pracovní doba a podmínky zaměstnání a sociální jistoty.
 - ❑ ILO se zabývá rovněž výzkumem a aktivitami technické kooperace včetně přípravy na povolání a rozvoje managementu s cílem podpory demokracie a lidských práv, snížení nezaměstnanosti a chudoby, jakož i ochrany pracujících.
-

Organizace a programy v systému OSN

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KÁRVINĚ

- ❑ ILO formuluje mezinárodní pracovní standardy (minimální úroveň základních pracovních práv) zejména v oblastech svobody odborového sdružování a výkonu odborových práv, kolektivního vyjednávání, odstranění nucené práce, rovnosti příležitostí a zacházení a další standardy upravující podmínky napříč celým spektrem otázek týkajících se světa práce.
 - ❑ ILO poskytuje členským státům technickou pomoc zejména v oblastech profesního vzdělávání a rehabilitace, politiky zaměstnanosti, služeb zaměstnanosti, rozvoje řízení, sociálního zabezpečení a sociální ochrany, pracovních statistik, pracovních podmínek a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
 - ❑ Podporuje rozvoj nezávislých zaměstnavatelských a odborových organizací a poskytuje jim školící a poradenské služby.
-

Organizace a programy v systému OSN

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ V preambuli Ústavy ILO jsou vyjmenovány oblasti, na jejichž řešení se ILO zaměřuje. Uvedené oblasti mají bezprostřední vztah k turismu, a to s ohledem na **zvláštnosti zaměstnanosti v turismu**.
 - ❑ Jedná se o regulaci délky pracovní doby včetně stanovení maximálního počtu pracovních dnů za týden, regulaci nabídky práce, prevenci nezaměstnanosti, poskytování adekvátní výše mzdy zajišťující přiměřené životní podmínky, ochranu pracovníků v nemoci či zranění, ochranu dětí, mladých lidí a žen apod.
 - ❑ Každoročně na přelomu května a června v Ženevě zasedá Mezinárodní konference práce, často označovaná jako „**mezinárodní parlament práce**“, kde jsou za každou zemi zastoupeni dva zástupci státu, jeden zástupce zaměstnavatelů a jeden zástupce zaměstnanců.
-

Organizace a programy v systému OSN

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

- ❑ **UNESCO** (Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu - United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
 - ❑ Zrod celé organizace byl součástí konference Spojených národů, která probíhala v Londýně od 1. do 16. listopadu 1945. Zúčastnili se jí reprezentanti čtyřiačtyřiceti zemí, kteří se shodli na vytvoření subjektu, který má ztělesňovat pravé hodnoty míru. Tehdy byla podepsána ústava UNESCO, jež vešla v platnost 4. listopadu následujícího roku po ratifikaci dvaceti zakládajícími státy. Mezi ně patřilo i tehdejší Československo. Následně se na přelomu listopadu a prosince 1946 uskutečnila první konference nově vzniklé organizace.
 - ❑ Na složení zakládajících členů se podepsalo politické rozdělení zemí za války. Až v roce 1951 se k organizaci připojilo Německo a Japonsko, během dalších tří let také Španělsko a Sovětský svaz.
-

Organizace a programy v systému OSN

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ Hlavní sídlo UNESCO se nachází v Paříži na náměstí Place de Fontenoy.
 - ❑ Budova s půdorysem ve tvaru písmena ypsilon, která je posazená na betonových pilotech a dá se tak pod ní procházet, je spolu s přilehlými třemi stavbami světově proslulá pro svou architekturu.
 - ❑ Jedním z cílů UNESCO je umožnění základního vzdělání pro všechny. V roce 1948 doporučilo členským státům zavedení bezplatné povinné školní docházky. V roce 1990 proběhla světová konference v Thajsku, která rozpoutala globální poptávku po dostupném vzdělání pro každého.
 - ❑ Deklarace o kulturní rozmanitosti, přijatá v roce 2001, říká, že hybnou silou všeobecného rozvoje je kulturní diverzita. Ta mimo jiné posiluje intelektuální, duševní a morální hodnoty člověka, a tudíž přispívá k rozšíření míru a vzájemného pochopení mezi národy. Proto se právě kultura stala jedním ze stěžejních témat UNESCO.
-

Organizace a programy v systému OSN

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KÁRVINĚ

- ❑ Z úmluv, doporučení a deklarácí, které mohou mít vliv na turismus a jeho rozvoj, lze jmenovat následující:
 - ❑ Úmluva o opatřeních k zákazu a zamezení nedovoleného dovozu, vývoje a převodu vlastnictví kulturních statků,
 - ❑ Úmluva na ochranu kulturních statků za ozbrojeného konfliktu a její Protokol, která je vyhlášena v č.94/158 Sb.
 - ❑ Úmluva o výměně oficiálních publikací a vládních dokumentů mezi státy a Úmluva o mezinárodním výměně publikací.
 - ❑ Istanbulská deklarace, která vychází ze Všeobecné deklaráce UNESCO o kulturní diverzitě a řeší postavení nematných kulturních statků a služeb, které sice označuje za zboží, avšak zboží zvláštní povahy
-

Organizace a programy v systému OSN

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ Budapešťská deklarace o světovém dědictví upozorňuje na nutnost posilovat důvěryhodnost Seznamu světového kulturního dědictví jako reprezentativního a geograficky vyváženého dokladu o kulturních a přírodních statcích světově výjimečné hodnoty.
 - ❑ UNESCO aktivně spolupracuje s dalšími mezinárodními organizacemi jakou jsou ICOMOS (International Council on Monuments and Sites), UNWTO a další.
 - ❑ Pro turismus je klíčová Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví.
-

Organizace a programy v systému OSN

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

- ❑ IMF (Mezinárodní měnový fond) a WB (skupina světové banky)
 - ❑ Založení Mezinárodního měnového fondu (International Monetary Fund - IMF) se váže k červenci 1944, kdy na konferenci v USA došlo k uzavření mezinárodní dohody o ekonomické spolupráci. Za vznik samotné organizace, jejíž hlavní sídlo se nachází ve Washingtonu, se považuje až prosinec 1945.
 - ❑ Tehdy se pod ustavující dohodu podepsal první ze zástupců devětadvaceti zakládajících států, mezi kterými bylo i tehdejší Československo. Finanční operace byly zahájeny 1. března 1947.
 - ❑ Má za úkol dohlížet nad stabilitou finančních systémů a pomáhá zadluženým státům.
-

Organizace a programy v systému OSN

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVÍNĚ

- ❑ Jako své hlavní cíle si nově vzniklý subjekt vytyčil **především dohlížení nad pohyby měnových kurzů, ustálení globální ekonomiky a její celkové "vyléčení"**.
 - ❑ V současnosti dohlíží na **fungování mezinárodního finančního systému, usnadňuje mezinárodní měnovou spolupráci a podporuje stabilitu směnných kurzů**. Jednou z hlavních úloh je také poskytování úvěrů členským státům, které se potýkají s krizí.
 - ❑ Prostředky na podobné operace čerpá z příspěvků členských států, které se odvíjejí od přidělených kvót. Na úvěr má právo každý členský stát, podmínky jsou však velmi přísné. Mezinárodní **měnový fond svým členům poskytuje také poradenskou pomoc**.
-

Organizace a programy v systému OSN

- ❑ **Skupina Světové banky (WB, World Bank)**
 - ❑ Skupina Světové banky se skládá ze Světové banky a dalších přiřčených organizací, které mají za cíl snížit světovou chudobu, a to prostřednictvím podpory udržitelného ekonomického růstu.
 - ❑ Mezi přiřčené organizace můžeme zařadit např:
 - ❑ Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj - IBRD (International Bank for Reconstruction and Development) - financuje dlouhodobé projekty
 - ❑ Mezinárodní asociace pro rozvoj - IDA (International Development Association) - zaměřuje své projekty na nejchudší země
 - ❑ Mezinárodní finanční korporace - IFC (International Finance Corporation) - zaměřuje své projekty na soukromé podnikatele
-

Organizace a programy v systému OSN

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KÁRVINĚ

- ❑ Multilaterální agentura pro investiční záruky - MIGA (Multilateral Investment Guarantee Agency) - její úlohou je ochrana zahraničních investorů v rozvojových zemích před neobchodními riziky (války, nepokoje, měnová rizika, znárodnění či zabránění repatriace zisku)
 - ❑ Mezinárodní centrum pro řešení investičních sporů - ICSID (International Centre for Settlement of Investment Disputes)
 - ❑ **UNCTAD (Konference o obchodu a rozvoji)**
 - ❑ Byla ustanovena Valným shromážděním OSN v roce 1963. Řeší otázky hospodářské a obchodní spolupráce. Současný počet členů 193 a její sídlo je ve švýcarské Ženevě.
 - ❑ Programy UNCTAD jsou zaměřeny na rozvoj obchodu, obchodní a celní politiku, surovinovou politiku a rozmach rozvojových zemí a jejich ekonomickou integraci.
-

Organizace a programy v systému OSN

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ **UNEP (Program OSN pro životní prostředí)**
 - ❑ je speciální instituce Organizace spojených národů, vytvořená v roce 1972 jako prostředek celosvětové kontroly životního prostředí.
 - ❑ Sídlí v keňském hlavním městě Nairobi v úřadovně OSN.
 - ❑ K úkolům UNEP patří zjišťování možných rizik ohrožujících životní prostředí, prevence jeho poškozování a financování projektů na jeho ochranu. Mezi jednotlivými členskými státy iniciuje a koordinuje akce na ochranu životního prostředí.
 - ❑ **K základním cílům UNEP v oblasti turismu patří:**
 - ✓ Zvýšení přínosů turismu připívající k udržitelnému využívání přírodních zdrojů včetně biodiverzity, redukce negativní vlivů turismu a znečištění přírodních zdrojů včetně biodiverzity, zjednodušení mezikulturního učení a vzdělávání v oblasti životního prostředí, zvyšování kvality místního obyvatelstva v destinacích díky zamezení chudoby, zvyšování zaměstnanosti a distribuci ekonomických efektů zejména v rozvojových zemích.
-

Výběr z použité literatury:

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ❑ GÚČIK, M., 2007. *Ekonomía cestovného ruchu*. Banská Bystrica: Občianske združenie Ekonomía, 2007. Učebný text Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela.
- ❑ LINDEROVÁ, I., 2013. *Cestovní ruch: teoretická a právní východiska*. V Praze: Idea servis. ISBN 978-80-85970-86-9.
- ❑ NOVACKÁ, L. a kol., 2013. *Cestovný ruch, udržateľnosť a zodpovednosť na medzinárodnom trhu*. Bratislava: EKONÓM. ISBN 978-80-225-3475-8
- ❑ PALATKOVÁ, M., 2013. *Mezinárodní turismus: 2., aktualizované a rozšířené vydání*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4862-7.
- ❑ PETRŮ, Z. 2007. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. Praha: Idea Servis, 2007. ISBN 978-80-85970-55-5.
- ❑ Webové stránky vybraných mezinárodních organizací cestovního ruchu

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Děkuji za pozornost
